

Posudek bakalářské práce

Název: *Pozice sociálního pracovníka v instituci speciální školy*

Autor: *Lenka Lavičková*

Studentka se zaměřila ve své bakalářské práci na řešení významného problému, a tím je absence odborníka v sociální oblasti v prostředí školy. Protože tato absence je zvláště patrná v prostředí speciální školy, autorka si stanovila za cíl práce „zjistit, zda je zavedení pozice školního sociálního pracovníka jako odborného pracovníka interdisciplinárního týmu participujícího při výchově a vzdělání dětí v instituci speciální školy opodstatněné“ (s. 28). Ačkoliv autorka v závěru práce tvrdí, že „cíle práce se podařil naplnit“ (s. 42), dovoluji si mít k tomuto tvrzení výhradu: *Je možné na základě rozhovoru s šesti pedagogickými pracovníky jedné speciální školy tvrdit, že právě zavedení funkce školního sociálního pracovníka – která není ani v českém prostředí zatím definována – by vyřešilo problémy komunikace mezi zákonnými zástupci žáků a jejich učiteli?* – Doporučuji, aby se studentka v rámci obhajoby pokusila objasnit několik následujících otázek:

- Bylo by vhodnější, aby ve vybraných školách byla zavedena pozice sociálního pracovníka nebo spíše sociálního pedagoga, jak se o tom v posledních letech uvažuje? Uveďte pro a proti u obou variant.
- Na základě provedených rozhovorů zkuste přesněji určit, které služby ve zkoumané škole chybí anebo díky personálnímu nedostatku nejsou žákům poskytovány?
- Který pracovník (profese) by se měl správně starat o intimní hygienu žáků s postižením?

Možná zodpovězením těchto otázek se podaří vyplnit určité mezery v teoretické části práce (vymezení profesí, potřeby dětí s postižením).

Po obsahové stránce je třeba hodnotit tzv. teoretickou a praktickou část odděleně. Nejzajímavější oddíl teoretické části práce je odst. 1.3.1 Školní sociální práce, v níž autorka přináší řadu podnětů ze zahraničí, které by bylo možné realizovat i v ČR. Škoda, že přitom nezohlednila a kriticky nezhodnotila úsilí o zavedení profese sociálních pedagogů, která se v některých školách zkouší a je financována v rámci tzv. „šablon“. Ostatní kapitoly teoretické části spíše jen stručně shrnují informace k některým obecným tématům souvisejícím s tématem předložené práce. Proto mi není jasné, na jakém základě vytvořila autorka strukturu rozhovoru (jedná se spíše o strukturovaný než polostrukturovaný rozhovor).

Praktická část předložené bakalářské práce je bezesporu dokladem úsilí autorky o získání relevantních informací od dobře vybraných zdrojů (viz přehled respondentů na s. 30).

Přesto způsob kladení otázek a vyhodnocení odpovědí prozrazuje slabou orientaci autorky v metodologii kvalitativního výzkumu. Struktura rozhovorů s 15 poměrně konkrétními otázkami nedává respondentovi šanci k volnému vyprávění, proto je zcela pochopitelné, že respondenti – muži odpovídali velmi stručně (s. 30). Není mi také jasné, proč autorka považuje svůj postup za „zakotvenou teorii“, když při svém postupu vůbec nerespektovala principy, které sama na straně 31 cituje. Na straně 32 autorka tvrdí, že použila při zpracování dat otevřené kódování, a přitom nikde – ani v práci, ani v příloze – není uveden přehled kódů. Kategorie uvedené na s. 33 nevznikly induktivně na základě kódování, ale jsou z větší části už předem obsažené v otázkách rozhovoru.

Po stránce formální a po stránce vnějšího vzhledu je předložená práce na velmi dobré úrovni. Jazyková úroveň práce je rovněž uspokojivá, pouze mě zarazilo několik gramatických chyb.

Vzhledem k tomu, že se autorce podařilo shromáždit v rámci bakalářské práce nadstandardní množství informací, které mohou pomoci k řešení problému, jenž byl středem jejího zájmu, považuji bakalářskou práci Lenky Lavičkové – přes uvedené připomínky – za přínosnou, a proto ji **doporučuji k obhajobě**. Vzhledem k metodickým nedostatkům ovšem navrhuji hodnotit tuto práci známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 14. května 2019

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent